

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา มิได้สร้าง “กระบวนการเรียนรู้” ให้แก่คนไทย ดังนั้นสังคมไทยจึงมีความอ่อนแอขาด “ปัญญา” ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง รวมถึงผู้มีโอกาสทางสังคมมักขาดคุณธรรมจริยธรรม ผู้ด้อยโอกาสจึงมักถูกเอารัดเอาเปรียบจากสภาพปัญหาเศรษฐกิจ การพัฒนาจึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาไปที่การ “สร้างความเข้มแข็งของชุมชน” โดยผ่านกระบวนการ “การเรียนรู้” และ “รู้” ไปพร้อมๆ กันเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพยายามทุกวิถีทางเพื่อการพัฒนาราษฎรมาตลอดระยะเวลากว่า 50 ปี ให้ชุมชนมีความเข้มแข็งโดยการเรียนรู้ และส่งเสริมอาชีพให้ราษฎรสามารถมีอาชีพและเลี้ยงตนเองได้ ซึ่งเราก็เห็นได้จากโครงการต่างๆ มากมายทั่วประเทศ (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2542)

โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นความรู้ของชาวบ้านซึ่งได้มาจากประสบการณ์ และความเฉลียวฉลาดของชาวบ้าน รวมทั้งความรู้ที่สั่งสมมาแต่บรรพบุรุษ สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ระหว่างการสืบทอดมีการปรับ ประยุกต์และเปลี่ยนแปลง จนอาจเกิดเป็นความรู้ใหม่ตามสภาพการณ์ทางสังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญา เป็นความรู้ที่ประกอบไปด้วยคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวบ้านในวิถีดั้งเดิมนั้น ชีวิตของชาวบ้านไม่ได้แบ่งแยกเป็นส่วนๆ หากแต่ทุกอย่างมีความสัมพันธ์กัน การทำมาหากิน การอยู่ร่วมกันในชุมชน การปฏิบัติศาสนา พิธีกรรมและประเพณี ความรู้เป็นคุณธรรม เมื่อผู้คนใช้ความรู้นั้นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ และคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ ความสัมพันธ์ที่ดีเป็นความสัมพันธ์ที่มีความสมดุล ที่เคารพ กันและกัน ไม่ทำร้ายทำลายกัน ทำให้ทุกฝ่ายทุกส่วนอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ชุมชนดั้งเดิมจึงมีกฎเกณฑ์ ของการอยู่ร่วมกัน มีคนเฒ่าคนแก่เป็นผู้นำ คอยให้คำแนะนำตักเตือน ตัดสิน และลงโทษหากมีการละเมิด ชาวบ้านเคารพธรรมชาติรอบตัว ดิน น้ำ ป่า เขา ข้าว แดง ลม ผืน โลก และจักรวาล ชาวบ้านเคารพผู้หลักผู้ใหญ่ พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ทั้งที่มีชีวิตอยู่และล่วงลับไปแล้ว ภูมิปัญญาจึงเป็นความรู้ที่มีคุณธรรม เป็นความรู้ที่มีเอกภาพของทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นความรู้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างสัมพันธ์กันอย่างมีความสมดุล เราจึงยกย่องความรู้ขั้นสูงส่งอันเป็นความรู้แจ้งในความจริงแห่งชีวิตนี้ว่า "ภูมิปัญญา" (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, ออนไลน์)

ลักษณะคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดได้ของชุมชน ซึ่งสังคมเก่าแก่มีความผูกพันกันหลายชั้น มีภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญมีความสัมพันธ์กับจำนวน ประเภทความหลากหลายของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในชุมชนและท้องถิ่น ในด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความเชื่อ จิตสำนึกรักผูกพัน การทำนุบำรุงรักษา การฟื้นฟู การทำงานร่วมกันของประชาชนในครัวเรือนทุกครัวเรือนในท้องถิ่นนั้น ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ยั่งยืนนั้น ควรจะให้สอดคล้องประวัติ สภาพภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมความเชื่อ พฤติกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะที่เป็น ภูมินิเวศ วัฒนธรรมความเชื่อและประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและการสืบทอดภูมิปัญญาของท้องถิ่น ดังแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า การพัฒนาหรือการดำเนินการอะไรก็ตามต้องยึดหลักสำคัญคือให้สอดคล้องกับภูมิประเทศ ซึ่งก็คือ สภาพความเป็นจริงของภูมิประเทศหรือสภาพภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสังคมวัฒนธรรม เนื่องจากการพัฒนานั้นไม่ใช่การสร้างสิ่งใหม่แต่เพียงอย่างเดียว ยังต้อง

รักษาสิ่งดีๆ ที่มีอยู่แล้วให้คงอยู่อีกด้วย (มโนญ มุทซ์ประดิษฐ์, 2551) การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์หรือทุนทางสังคม ในชุมชนนั้น (อมรวิชัย นาคทรพร, 2543) ได้แก่

1) ลักษณะคุณค่าทางวัฒนธรรมที่พบในชุมชนมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาของชุมชน

2) ชุมชนส่วนใหญ่ เป็น สังคม เก่าแก่ ที่ มีความ ผูกพัน กัน หลาย ชั้น มี วิถี ชีวีต และ แก้ปัญหาโดยใช้ภูมิปัญญาประสานกับแนวคิดใหม่

3) ภูมิปัญญาที่มีในชุมชนกลไกต่อศักยภาพของชุมชนนั้น

4) ทรัพยากร และ สิ่ง แวด ล้อม ใน ชุม ชน มี ความ สำคัญ ต่อ การทำงาน ร่วมกัน ใน ชุมชน

5) ครอบครัวในชุมชนเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของชุมชน

การยึดถือปฏิบัติตามหลักธรรมความเชื่อทางศาสนา ความเชื่อทางสังคมวัฒนธรรมของชุมชน การสืบทอดภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาหลายชั้น เป็นกลไกในการพัฒนา สร้างเสริมศักยภาพความเข้มแข็งของชุมชน การที่จะผลักดันให้แนวคิดการเสริมสร้างให้ชุมชนเข้มแข็งโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนกลายเป็นกระบวนการพัฒนาของสังคมไทย และนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้นั้น ปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง คือ องค์ความรู้ในเรื่องของกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็งมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาวิจัยเพื่อสร้างความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็งอย่างเร่งด่วนเพื่อให้สามารถอธิบายได้ว่า กระบวนการเรียนดังกล่าวเกิดขึ้นได้อย่างไร และเกิดขึ้นในสภาวะใด อันจะเป็นเครื่องรองรับและสนับสนุนให้แนวคิดการเสริมสร้างให้ชุมชนเข้มแข็ง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเกิดมรรดผลในทางปฏิบัติต่อไป (อดุลย์ วังศรีคุณ, 2543) สถาบันวิจัยจึงได้จัดทำโครงการกระบวนการเรียนรู้การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อและการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนในชุมชนขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ และการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังต่อไปนี้

1) สสำรวจกลุ่ม/ชุมชน/องค์กรที่มีแนวปฏิบัติที่ดีด้านการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ และการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนในชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

2) ศึกษาลำดับขั้นตอน องค์ประกอบ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง

3) ศึกษาตัวบ่งชี้ของกลุ่มที่มีแนวปฏิบัติที่ดีด้านการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ และการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนในชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

4) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาให้เอื้อต่อการเกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง

1.3 ขอบเขตการวิจัย

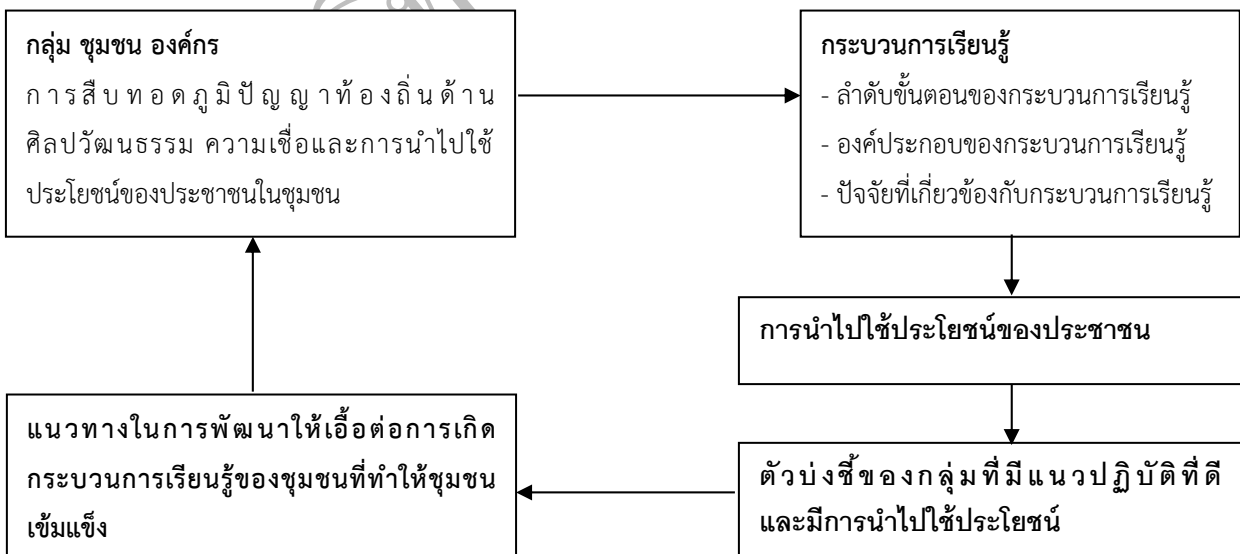
ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่

- 1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาชุมชนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ได้แก่ ผู้บุคลากรองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น คือ เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 46 แห่ง
- 2) ประชากรที่ใช้ในการศึกษากระบวนการเรียนรู้การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อและการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนในชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน ประชาชนในชุมชนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 7 กลุ่ม
- 3) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาตัวบ่งชี้แนวปฏิบัติที่ดีและการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนในชุมชน ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นักวิชาการ ผู้นำกลุ่ม/ชุมชนและประชาชนในชุมชนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี จำนวน 5 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา มีดังนี้

- 1) กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ได้แก่ ลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของชุมชน องค์ประกอบการเรียนรู้และปัจจัยการเรียนรู้
- 2) การนำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ ระดับสมาชิกกลุ่ม และระดับชุมชน
- 3) ตัวบ่งชี้แนวปฏิบัติที่ดีและการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนในชุมชน
- 4) แนวทางในการพัฒนาให้เอื้อต่อการเกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย/ สมมุติฐาน

กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน หมายถึง กระบวนการในการสร้างปัญญาให้คนในชุมชนสามารถพัฒนาชุมชนได้อย่างบูรณาการ เสริมสร้างพลังให้คนในชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองและพึ่งพากันได้มากขึ้น รวมทั้ง

ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเชื่อมต่อประสบการณ์ระหว่างบุคคลและชุมชนโดยผ่านกระบวนการกลุ่มและเครือข่ายการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย **ลำดับขั้นตอนการเรียนรู้** ที่สมาชิกของชุมชนได้รวมกลุ่มกันเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนและ/หรือสร้างสรรค์สิ่งที่ดีให้เกิดขึ้นในชุมชน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1. รวมคน/รวมกลุ่ม 2. ร่วมคิด ได้แก่ ร่วมรับรู้และตระหนักในปัญหา ร่วมวิเคราะห์ปัญหา ร่วมแสวงหาแนวทางและร่วมเลือกแนวทางแก้ปัญหา 3. ร่วมดำเนินการ 4. ร่วมสรุปทบทวน ได้แก่ ร่วมประเมินผลการดำเนินการ ร่วมปรับปรุงดำเนินการหากไม่สำเร็จ 5. ร่วมรับผลประโยชน์ **องค์ประกอบการเรียนรู้** ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การศึกษาประสบการณ์จากชุมชนอื่น/ การศึกษาดูงาน/ การทัศนศึกษาการสนทนาปรึกษาหารือและเปลี่ยนความคิดเห็น การประชุมอย่างเป็นทางการการปฏิบัติจริง ฐานการเรียนรู้ประกอบด้วย ฐานการเรียนรู้ภายในชุมชน ได้แก่ สมาชิกชุมชน ผู้นำชุมชน และฐานการเรียนรู้ภายนอกชุมชน ได้แก่ ชุมชนบุคคล องค์กรภายนอก เนื้อหา/องค์ความรู้ ประกอบด้วย เนื้อหาด้านปัญหา/ความต้องการพัฒนาและด้านการแก้ปัญหา/พัฒนาชุมชน **ปัจจัยการเรียนรู้** ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ ผู้นำและสมาชิกที่มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับนับถือ สมาชิกเห็นประโยชน์ของการพัฒนาร่วมกัน ความสัมพันธ์ในชุมชนมีความเป็นปึกแผ่น การแก้ปัญหาเกิดจากชุมชนเอง ปัจจัยภายนอก ได้แก่ แนวคิดและการปฏิบัติของนักพัฒนาจากภายนอก การสนับสนุนจากองค์กร/แหล่งทรัพยากรภายนอก ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมอยู่บนพื้นฐานของประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น (ประทีป วีระพัฒนนิรันดร์, 2542) (อดุลย์ วังศรีคุณ, 2543) **การนำไปใช้ประโยชน์** หมายถึงการนำขั้นตอนการดำเนินงาน ผลการดำเนินการของกระบวนการเรียนรู้ เช่น องค์ความรู้ นวัตกรรมไปใช้ในวงกว้างเพื่อประโยชน์ของชุมชนและประชาชนทั่วไป ในประเด็นต่อไปนี้ การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปวัฒนธรรมความเชื่อ ได้แก่ การสืบสาน เผยแพร่ พิธีพู่ องค์ความรู้และการจัดการความรู้ และสร้างตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปวัฒนธรรมความเชื่อ

1.5 นิยามศัพท์

กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน หมายถึง กระบวนการในการสร้างองค์ความรู้ของคนในชุมชนที่สามารถพัฒนาชุมชนได้อย่างบูรณาการ เสริมสร้างให้คนในชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองและพึ่งพากัน รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเชื่อมต่อประสบการณ์ระหว่างบุคคลและชุมชนโดยผ่านกระบวนการกลุ่มและเครือข่ายการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ องค์ประกอบของความรู้ และปัจจัยการเรียนรู้

ลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของชุมชน หมายถึง ลำดับขั้นตอนที่สมาชิกของชุมชนได้รวมกลุ่มกันเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนและ/หรือสร้างสรรค์สิ่งที่ดีให้เกิดขึ้นในชุมชน ประกอบด้วย

- 1) ร่วมคิด ได้แก่ ร่วมรับรู้และตระหนักในปัญหา ร่วมวิเคราะห์ปัญหา ร่วมแสวงหาแนวทางและร่วมเลือกแนวทางแก้ปัญหา
- 2) ร่วมดำเนินการ ได้แก่ ร่วมปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้
- 3) ร่วมสรุปทบทวน ได้แก่ ร่วมประเมินผลการดำเนินการ ร่วมปรับปรุงหากไม่สำเร็จ
- 4) ร่วมรับผลประโยชน์ ได้แก่ ประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากการร่วมดำเนินการซึ่งเป็นทั้ง

ในรูปของเงินและไม่ใช่เงิน เช่น องค์ความรู้ ความภาคภูมิใจ ฯลฯ

องค์ประกอบการเรียนรู้ หมายถึง องค์ความรู้หรือเนื้อหาการเรียนรู้ของชุมชน ฐานการเรียนรู้ที่เป็นแหล่งความรู้ของชุมชนที่มีอยู่รอบตัวและกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชน ประกอบด้วย

ภายในชุมชน ได้แก่ เนื้อหา องค์ความรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การถ่ายทอดองค์ความรู้ จากบุคคล สถาบันการศึกษา การสนทนาปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การประชุม การปฏิบัติจริงที่เกิดขึ้นในชุมชน

ภายนอกชุมชน ได้แก่ เนื้อหา องค์ความรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การถ่ายทอดองค์ความรู้จากบุคคล สถาบันการศึกษา การศึกษาประสบการณ์จากชุมชนอื่น การศึกษาดูงาน การทัศนศึกษาที่เกิดขึ้นนอกชุมชน

ปัจจัยการเรียนรู้ หมายถึง ปัจจัยภายในชุมชน ปัจจัยภายนอกชุมชน และปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนรู้ในชุมชน ประกอบด้วย

ปัจจัยภายใน ได้แก่ ผู้นำและสมาชิกที่มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับนับถือ สมาชิก เห็นประโยชน์ของการพัฒนาร่วมกัน ความสัมพันธ์ในชุมชนมีความเป็นปึกแผ่น การแก้ปัญหาเกิดจากชุมชนเอง

ปัจจัยภายนอก ได้แก่ แนวคิดและการปฏิบัติของนักพัฒนาจากภายนอก การสนับสนุนจากองค์กร/แหล่งทรัพยากรภายนอก

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมบนพื้นฐานของประเพณีและวัฒนธรรม และทรัพยากรในท้องถิ่น

การนำไปใช้ประโยชน์ หมายถึง การนำขั้นตอนการดำเนินงาน ผลการดำเนินการของกระบวนการเรียนรู้ เช่น องค์ความรู้ นวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ใน 3 ระดับ คือ ระดับสมาชิกกลุ่ม ระดับกลุ่ม ระดับชุมชน

ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง ชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในด้านการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ รวมทั้งการนำไปใช้ประโยชน์ที่แสดงให้เห็นว่าสมาชิกร่วมกันบริหารจัดการโดยการร่วมกันวางแผน ดำเนินการ ประเมินและสรุปผล เป็นการแสดงให้เห็นความสามัคคี มีกระบวนการเรียนรู้การถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ทั้งภายในกลุ่มและจากภายนอกกลุ่ม

ตัวบ่งชี้ หมายถึง คุณลักษณะที่ได้จากการศึกษากระบวนการเรียนรู้ของกลุ่ม องค์กร ชุมชนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีด้านการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่แสดงถึงสภาพความสำเร็จในการดำเนินการ หน่วยงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการของกลุ่ม องค์กร ชุมชนได้

แนวทางในการพัฒนาให้เอื้อต่อการเกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง ผลการศึกษากระบวนการเรียนรู้การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ ด้านกลุ่มผู้สูงอายุด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนในชุมชนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการนำมาจัดทำเป็นตัวชี้วัดและแนวปฏิบัติเพื่อให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมและร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองรวมทั้งชุมชนให้ดีขึ้น

การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ หมายถึง การสืบสาน พื้นฟู องค์ความรู้ การจัดการความรู้ และสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อจนเกิดความเข้าใจร่วมกัน และนำไปสู่การปฏิบัติ โดยถ่ายทอดผ่านสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น พิธีกรรม ศิลปกรรม ประเพณี ฯลฯ ในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จนได้รับการยอมรับจากองค์กรท้องถิ่นว่าเป็นกลุ่ม องค์กร ชุมชนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1) ข้อมูลกลุ่ม ชุมชน องค์กร ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ด้านการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ และการนำไปใช้ประโยชน์ ในจังหวัดสมุทรปราการ

2) มีองค์ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับลำดับขั้นตอน องค์ประกอบของกระบวนการเรียนรู้ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการเรียนรู้ ด้านการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ และการนำไปใช้ประโยชน์ของ ประชาชนในชุมชน

3) มีตัวบ่งชี้แนวปฏิบัติที่ด้านด้านการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ และการนำไปใช้ ประโยชน์

4) มีแนวทางในการพัฒนาให้เอื้อต่อการเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้านการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ และการนำไปใช้ประโยชน์ของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง